

STOUTE Renate
Uit een oude jas vol stenen
De geboorte van een vrouw
de wederrgeboorte als vrouw
1999

Samenvatting¹
Lieven Jonckheere

TRANSGENDER & TRANSSEKSUALITEIT
VANUIT HET BOEK VAN RENATE STOUTE
Lieven Jonckheere

Lieven Jonckheere zal vertrekken vanuit een particulier met veel gevoel voor klinische details en structuren beschreven geval van *Male-to-Female* transitie. En dat is de getuigenis, in 1999, van de Nederlands schrijfster Renate Stoute in “Uit een oude jas vol stenen. De geboorte van een vrouw”. Dat was dus nog voor de popularisering via internet van de termen *transgender*, *queer* (vanaf 2000) en de *Female-to-Male* transitie bij adolescente meisjes (vanaf 2018). Daar kunnen we het in de discussie – geruggesteund door het geval van Stoute – over hebben.

¹ Basis van een lezing voor de Oor-Zaak Brugge op 27/01/22, een lezing voor PEVPAT UGent op 18/02/22 en een les ‘Genderstudies en seksuologie’ Ugent op 21/03/22

INHOUDSTAFEL

INLEIDING

- cijfers België na 2018
- een singulier geval: Stoute in 1999
- sleutelmomenten casus Stoute
- 3 delen van mijn lezing

deel I

INFANTIELE BASIS VAN DE ZEKERHEID VAN EEN VROUW TE ZIJN

1. voor de geboorte
 - een vleesboom in de baarmoeder = 1ste keer F geworden in de baarmoeder
 - De Wraak Van De Vleesboom = 1ste keer M geworden in de baarmoeder
2. Geboorte = registratie als M
3. preoedipaal = fixatie F identiteit = 2^{de} keer F geworden
4. oedipaal
 - moeder probeert van René 2de keer M te maken
 - machteloze vader
5. latentie = besnijdenis
6. puberteit = machteloosheid als M

deel II

BEWUSTWORDING VAN DE ZEKERHEID VAN EEN VROUW TE ZIJN VIA EEN REEKS REVELATIES

ontsporing na puberteit als M

1. revelatie via de rechter
 - “proberen M te zijn heeft van mij junkie en crimineel gemaakt”
2. revelatie via de psychiater
 - “ik heb geen toekomst als M”
3. revelatie via de vis
 - “als M ben ik een oude dichtgenaaide jas (... vol stenen)”
4. revelatie via ‘een onbekende vrouw’
 - Stoute krijgt een stem als vrouw
5. revelatie via het meisje
 - in een zelfgeschreven verhaal ziet Stoute “het welbespraakte meisje dat hij voor 3j was”
6. revelaties via lief Bo en de psychologen van het genderteam
 - actualisatie als F in een imaginaire dialectiek van flexibiliteit en evaluatie

deel III

REEKS TRANSFORMATIES

WAARDOOR STOUTE DE VROUW WORDT DIE HIJ ZEKER IS VAN TE ZIJN

- transformatie van namen
 - nieuwe voornamen voor Stoute
 - ook nieuwe naam voor imaginaire dubbel van Stoute, lief 127
- transformatie van het lichaam
 - operaties na lang voortraject (hormonen + *real life* test)
 - vraag
 - operaties van borsten en penis
 - omdat hormonen nooit genoeg zijn
 - fysieke transitie = verslaving
- na de transformatie van het lichaam
- identiteit als vrouw
 - als MtF wordt Stoute pas echt binair
 - *passing*
 - Stoute identificeert zich niet als *transgender* of *queer*
- transformatie van de Ander
 - spiritualisme/esoterisme/Boeddhisme > een nieuwe naam als F
- transformatie van de Schrijver
 - een nieuwe 'pathetiek' als F?

INLEIDING

OFFICIËLE WIJZIGING GESLACHTSREGISTRATIE

wet 2018 = volledige zelfbeschikking bij aanpassen voornaam + wijziging geslachtsregistratie
om van geslacht te veranderen is het voldoende dat men verklaart zelf overtuigd te zijn dat het geslacht geregistreerd bij geboorte niet overeenkomt met “de innerlijk beleefde genderidentiteit”
(het woord staat in de wet!)
geen medische transitie nodig, men moet niet fysiek van geslacht zijn veranderd

cijfers wijziging geslachtsregistratie sedert wet 2018

- 2021
521 geregistreerde geslachtsveranderingen = Vlaanderen 295 + Wallonië 179 + Brussel 47
 - 2020
414 geregistreerde geslachtsveranderingen = 205 MtF + 209 FtM
 - 2019
524 geregistreerde geslachtsveranderingen
- geen tsunami, geen springtij
- vrij weinig
 - niet echt in een exponentieel stijgende lijn

EEN SINGULIER GEVAL: STOUTE 1999

Ik ga hier niet met cijfers goochelen

(Churchill “ik geloof alleen in de statistieken die ik persoonlijk heb vervalst”)

maar **één particulier, één singulier geval** zo volledig en zo goed mogelijk in kaart proberen te brengen
een geval van medisch begeleide en juridisch bekrachtigde Male-to-Female transseksualiteit of transvrouw (naam vanuit het eindpunt)

- Renate Stoute = Nederlands schrijver/schrijfster
- die eigen MtF-transitie beschreef in “Uit een oude jas vol stenen. De geboorte van een vrouw” 1999

boek geschreven in 1999

- nog voor de popularisering via internet van 2 typisch ‘hypermoderne’ trans-fenomenen:
 - non-binaire *queer*, *transgender*
= geen definitieve transitie van M naar F of F naar M
= noch M noch F zijn maar X = genderneutraal
 - elitair, in universitaire middelen als politiek correct gepromoot – cf. *genderstudies* niet in de medische wereld: beperkt zich liefst tot binaire, met *clear cut* MtF of FtM transitie
 - vanaf 2000
 - Stoute is in 2000 overleden – hij heeft de *trans*- en *queer* trein nog net zien vertrekken – en heeft daar meteen al een aantal pertinente kritische bedenkingen bij geformuleerd
 - Female-to-Male transitie bij adolescentie meisjes
 - massa-fenomeen
 - pas heel recent, vanaf 2018
 - sowieso niet rechtstreeks iets over FtM-transitie vanuit het boek van Stoute
FtM-transitie zouden we, in een volgende bijdrage, vanuit een andere Nederlandse schrijfster/schrijver kunnen bekijken nl Marieke Lucas Rijneveld
liet op 7 januari 2022 weten alleen nog maar als ‘hij’ en ‘hem’ aangeduid te willen worden
- daar kunnen we het eventueel in de discussie over hebben
 - de huidige ideologie van *transgender* en *queer* in het universitaire milieu
 - de huidige *vogue* van FtM-transitie bij adolescentie meisjes

Stoute = één particulier geval van MtF-transitie met veel gevoel voor klinisch detail beschreven

- MtF Stoute is geen paradigma
 - MtF-transitie van Stoute is geen paradigma voor alle gevallen van MtF transitie die allemaal dezelfde elementen zouden hebben en hetzelfde verloop zouden kennen
MtF transseksualisme is dus geen algemeen psychiatrisch syndroom
 - MtF-transitie lijkt een particulier symptoom
niet alleen bij Stoute maar bij ieder geval is MtF-transitie een *inconceivably private* symptoom
MtF-transitie heeft in elk geval een verschillende geschiedenis en een verschillende functie
- MtF-transitie Stoute is zo goed beschreven dat ze wel toelaat om enkele cruciale punten van ‘onmogelijkheid’ in onze verhouding tot de seksualiteit in kaart te brengen én aan te kaarten

OM TE BEGINNEN

SLEUTELMOMENTEN CASUS STOUTE OP EEN RIJTJE

ik zal op al die momenten terugkeren

- 1950 °
 - als M geregistreerd door geneeskunde
 - René genoemd door ouders
- drugs & diefstal
 - 1968-1976=18j-26j: drugs & diefstal
 - 1977=27j: plots einde drugs & diefstal
in een soort epifanie tov rechter-commissaris
- schrijven schrijven schrijven
toch soort 'therapeutisch schrijverschap'
 - eerst afrekening met zijn verleden als junk & dief
1982=32j: "Op De Rug Van Vuile Zwanen"
 - uiteindelijk ook proberen in het reine te komen met fantasieën van M+F zijn
en de daarbij aansluitende travestie-verslaving
1991=41j: "Het grimmig genieten"
- writer's block
44j verliest zichzelf in seksuele fantasiën & transvestitisme
niet meer schrijven – alleen nog masturberen
- medisch begeleide en juridisch bekrachtigde MtF-transitie
vrij laat (typisch voor MtF) nl 45j – 3 typische stappen
 1. 1994=44j: naamsverandering: René > Renée (later > Renate)
 2. 1995=45j: hormonenkuur
 3. 1996=46j: 'geslachtsaanpassende' operatie
- herboren als F schrijver Renate?
1999=49j: "Uit een oude jas vol stenen. De geboorte van een vrouw"
het verslag van medisch begeleide en juridisch bekrachtigde MtF-transitie
- 2000=50j: +
 - na amper 4 j als F
 - leverkanker
maar sowieso ook allerlei medische complicaties tengevolge van MtF-transitie

DRIE DELEN VAN MIJN LEZING VAN STOUTE'S "UIT EEN OUDE JAS VOL STENEN. DE GEBORTE VAN EEN VROUW"

- deel I
infantiele basis van de zekerheid van een F te zijn
 - centraal daarin staat de vleesboom
vleesboom die, toen moeder zwanger was, in baarmoeder met Stoute aan het vergroeien was
 - rond die vleesboom zijn achteraf heel wat mythes gaan woekeren
 - in de familie
 - bij Stoute zelf
 - mythes geculmineerd in metafoor van M lijf = "oude jas vol stenen" – waar Stoute uit moet
- deel II
geleidelijke bewustwording van de zekerheid van een F te zijn
in een reeks revelaties
 - die aanvangen bij de rechter die hem naar de gevangenis stuurt – op 27j
 - en die zich doorzetten in de gesprekken met zijn lief én het genderteam – vanaf 44j
- deel III
reeks transformaties waardoor Stoute de F wordt die hij zeker is van te zijn
 - ander Lichaam = F – via hormonen en operaties
 - andere Naam = Renée en tenslotte Renate – via een ingeving??
 - Andere Ander = boeddhiste – via lief?
 - ander subject of spreekwezen = Ander=F schrijver? – via verslag van MtF-transitie

deel I

INFANTIELE BASIS VAN DE ZEKERHEID VAN F TE ZIJN

BASIS VAN DE ZEKERHEID VAN F TE ZIJN IS AL IN DE MOEDERSCHOOT GELEGD

**Stoute's interpretaties van de problematische zwangerschap van zijn moeder van hem
het verhaal van René en de vleesboom**

- na 11j proberen en reeks miskramen: 3 geboorten om de 3 j
 - zus (6j ouder)
geen info over
 - broer Henrik (3j ouder)
ook schrijver geworden
 - René
op hogere leeftijd van moeder
- complicaties na 7 maand zwangerschap van van René: vleesboom in baarmoeder

- complicaties na 7 maand zwangerschap van van René: vleesboom in baarmoeder
vleesboom in baarmoeder is zoals appelboom in aards paradijs = bron van alle problemen
- vleesboom = familiegeheim omgeven met stilzwijgen en raadselachtigheden 284
- Stoute zoekt het antwoord op het enigma van zijn seksuele identiteit ("ben ik M of F?) bij die vleesboom
'vleesboom' is dus een meesterbetekenaar in zijn discours over zijn seksuele identiteit
wat zegt Stoute over die vleesboom
- probleem vleesboom – voor moeder én kind
 - Stoute veronderstelt dat die diagnose, na al die miskramen, een zware emotionele klap voor zijn moeder moet zijn geweest
 - Stoute geeft ook een soort fantasmatische interpretatie van het probleem dat die vleesboom in de baarmoeder voor hem zou gevormd hebben:
"het woekerend vlees probeerde zich aan mij te hechten, met mij te vergroeien"
- oplossing vleesboom – door geneeskunde
 - eerst probeert men vleesboom via hormonenbombardement te reduceren
gevolgen voor moeder en kind – in Stoute's interpretatie
 - moeder wordt depressief
 - feminisering van Stoute's seksueel nog niet gedifferentieerde hersenen
Stoute, die op dat moment noch M noch F was, wordt F
Stoute heeft zich daarover gedocumenteerd > sciëntistische zekerheid
 - uiteindelijk moet vleesboom operatief verwijderd worden
ook weer gevolgen voor moeder en kind – ook weer in interpretatie Stoute
 - "moeder raakt haar liefde voor mij kwijt" – ziet niet meer uit naar bevalling dat. Is de interpretatie van Stoute zelf
 - op het moment dat de vleesboom van hem werd 'losgesneden' ...
... moet hijzelf ook zijn opengesneden én weer dichtgenaaid zijn geworden – en zo nog in de baarmoeder M zijn geworden
= De Wraak van De Vleesboom" 5
Even recapituleren welke 2 fantasmatische veronderstellingen impliciet blijven als Stoute zegt dat vleesboom in baarmoeder van hem werd losgesneden
 - toen vleesboom als een Siamese tweeling van haar werd losgesneden moet haar door het hormonenbombardement F geworden lichaam in de baarmoeder opengesneden zijn geworden
 - vervolgens moet haar lichaam, nog altijd in de baarmoeder weer dichtgenaaid zijn geworden
 - "als een jas" – ik verwijs naar de titel 35, 159, 245
 - waarbij 'stenen' in zijn lichaam ingenaaid moet zijn
– 'stenen' die alleen maar stukken vleesboom kunnen zijn
- en op die manier is Stoute, in de baarmoeder, toch nog M geworden
soort prenataal spiegelstadium??
 - beeld van zichzelf als M = jas waarin afvalobjecten ingenaaid zitten
 - cf. later "ik keek in de spiegel en zag nooit wat ik wilde zien, terwijl ik terzelfdertijd niet precies wist wat er dan uit mijn omhulsel tevoorschijn moest komen" 50

- na zich 45 jaar als M door het leven gesleept te hebben,
besluit Stoute terug de F te worden die hij eerst in de baarmoeder was geworden
 - Stoute laat die oudgeworden jas, het M lijf, opensnijden – een 2de keer!!
 - afscheid van het M lichaam als van “een overleden tweelingbroer” 74
 - “Renate werd bevrijd uit haar cocon” (geboortekaartje2 aan Brouwers)
 - Stoute laat de stenen (hormonaaal gereduceerde teelballen) “uit mijn oude jas kieperen” 35

mijn stoute interpretaties van Stoute's M identiteit als "De Wraak Van De Vleesboom"

- 1ste stoute interpretatie (vanuit Lacan): eigen penis wordt voor Stoute een vleesboom
 - eigen penis = nachtmerrie-achtige terugkeer in het Reële van de vleesboom
"woekerend vlees dat zich aan mij probeert te hechten, met mij probeert te vergroeien"
 - MtF-transitie = herhaling in Reële van strijd tegen vleesboom in de baarmoeder
 - eerst hormonaal de penis zo klein mogelijk te maken
 - uiteindelijk operatief lossnijden van de penis van Stoute
terzijde: interessante vraag hierbij is die van de littekens van de operatie
 - littekens van operatie fungeren vaak als 'navel' van de wedergeboorte
 - navel = litteken van 1ste geboorte
litteken van het onherstelbare afscheid van de moeder
 - litteken van MtF-operatie = litteken van wedergeboorte als F
litteken van het onherstelbare afscheid van de penis
 - Stoute: geen 'oerlitteken' van intrauteriene operatie (verwijdering vleesboom)
– waardoor hij M werd??
- 2de stoute interpretatie (vanuit Klein): vleesboom in baarmoeder was de penis van de vader
 - vleesboom in baarmoeder = penis van de vader
 - cf. Klein: penis van vader altijd in het lichaam van de moeder als 'object'
reden waarom M naar prostituées gaat nl zoeken penis vader in moeder
 - het is dus de penis van de vader die in de baarmoeder met de seksueel nog niet gedifferentieerde Stoute dreigt te vergroeien
 - hormonenbombardement tegen penis van vader maken van Stoute wel M
maar bevrijden haar nog niet van de penis van de vader
Stoute is op dat moment een F – mét de vleesboom als penis van de vader
 - penis van vader moet nog losgesneden worden van de F die Stoute dan al is
 - eigen penis = terugkeer penis van de vader
 - MtF-transitie = herhaling in Reële van strijd tegen penis van de vader in baarmoeder
 - hormonenbombardement op penis van de vader maakt van Stoute al een F
maar dan wel een F met nog een restant van penis van de vader
 - die in het Reële teruggekeerde penis van vader of meidenpiemel (*female penis*) moet er nog afgesneden worden

GEBOORTE 282

- in de baarmoeder
 - in eerste instantie F geworden
door hormonenbombardement tegen de vleesboom
 - maar daarna M geworden
 - door wegsnijden vleesboom
 - en het ongelukkig dichtnaaien van het lichaam met stenen of restanten vleesboom in
- bij geboorte
 - geregistreerd als M – door geneeskunde
 - bevestiging van dat verkeerd dichtgenaaid zijn
 - “beroofd van mijn oorspronkelijk gender en mijn eigenlijke sekse als F”
 - “schizofrene scheiding lichaam//geest”
 - krijgt M naam René – van ouders
ook al bij ouders wedergeboorte-fantasie – na potentiële dood in baarmoeder door vleesboom?

PREOEDIPAAL RENÉ WORDT WEER F

Stoute's reconstructie van pre-oedipale sterk bepaald door 'psychoanalytische' theorie over transseksualiteit

- 'psychoanalytisch geïnspireerde' theorie van psycholoog John Money (jaren 1960 USA)
 - seksuele identiteit als M of F wordt preoedipaal vastgelegd
= voor 3j. in speciaal soort symbiotische relatie tot de moeder als F
 - daar valt later niets meer aan te veranderen
ook niet via het Oedipuscomplex en de castratie, in relatie tot de vader
- repercussies van die psychoanalytische theorie in de medische praktijk
 - wie als M werd geboren, maar kan bewijzen dat hij zich al voor 3 j in hart en nieren F voelde, die kreeg en krijgt nog altijd van psychoanalytisch geïnspireerde psychiaters en psychologen gemakkelijk een verwijsbrief voor medisch begeleide MtF-transitie
– want die F identiteit is theoretisch gezien niet meer veranderbaar
 - Stoute kent theorie van Money 80 – en de daaruit voortvloeiende praktijk om aanspraak op medisch begeleide MtF-transitie te kunnen maken, moet Stoute dus voor 3j een preoedipaal bewijs van F-zijn vinden – en dat vindt ze ...

Stoute's reconstructie van haar pre-oedipale lotgevallen

- 3j René wordt voor 2de maal F
 - als F opgevoed – hoe komt dat?
 - moeder constant ziek 13
moeder is 'onbereikbaar', "verscholen achter verbandwindsels en medicijnpotten"
poëtische beschrijving onbereikbare moeder – Stoute op zijn best, als dichter:
 - "onrustige geflikker van steeds dezelfde lege plekken – als gecensureerde film"
 - "geruis van het ontbrekende – als larf in mijn oren"dubbel: ipv moeder of ipv "uitdijende gezwel" van de vleesboom in de moederschoot
 - Stoute opgevoed als meisje
door tante (oudere zus moeder) & peetmoeder (wie van de twee??)...
omdat die F in René hadden onderkend ?? 277
 - cf. ontdekt later foto van zichzelf op 3j:
"als meisje met een haarspeld in mijn blonde krullen"
"beeld van wie en hoe ik was voor ik niet langer meisje mocht zijn" 276
 - fantasma doet daar meteen schep bovenop:
"misschien droeg ik wel mijn hele peutertijd meisjesondergoed en haarspeldjes"
 - Stoute is dus 2 x F geworden
 - 1ste keer 'biologisch' F geworden
 - in moederschoot
 - door hormonenbombardement
 - 2de keer 'cultureel' F geworden
 - via eerste opvoeding
 - door oudere zus moeder en peetmoeder
 - 2de 'culturele' identiteit als F is volgens Stoute gefixeerd geworden
doordat hij heel vroeg heel goed sprak
ook weer vanuit PA theorie van Money:
 - einde preoedipale = kind kan spreken zoals volwassene = "bruibare beheersing taal"
 - geslachtsidentiteit kan niet meer teruggedraaid als kind zo begint te spreken 285

- 4j moeder probeert René tevergeefs weer tot M te heropvoeden
nadat moeder terug is van haar ziekte (depressie?)
 - moeder wil niet weten van F in René
cf. reacties moeder als ze René op zgn 'travestie' betrapt:
 - moeder betrapt René eerst met onderbroek oudere zus aan
 - ondergoed zus dragen "alsof het vanzelf sprak", vanuit opvoeding tante en peetmoeder dus niet echt travestie, maar gewoon verderzetten van opvoeding!?
 - reactie moeder: zeer kwaad – maar onduidelijk waarom of op wie
 - op René?
 - op zus en peetmoeder die René tijdens ziekte moeder als meisje hadden gekleed?
 - moeder betrapt René later herhaaldelijk met haar ondergoed aan (nachtpon, hemdjes – en vooral, zijn fetisj: nylons)
 - soort scenario ("Het grimmig genieten")
 - masturbatie voor spiegel van moeders kaptafel > later kappersopleiding
 - "zachte stoffen compenseren harde blik en stuurse mond van de moeder"
na dood moeder redt Stoute hemdje van moeder dat hij als jongetje aantrok 133 (cf. Czermak: onderkleden = onmiddellijk contact met lichaam = 2^{de} huid)
 - reactie moeder: denkt aan pedofilie nl M voor M
"je gaat toch niet mee met vreemde mannen, vieze dingen doen?!"
 - René niet alleen 2 x F geworden – maar ook 2 x M geworden
 - 1ste keer 'biologisch' M geworden
 - In moederschoot
 - na wegsnijden vleesboom met restanten van vleesboom in zich dichtgenaaid worden
 - 2de keer 'cultureel' M geworden
 - via heropvoeding
 - door moeder
 - gevolg heropvoeding tot M door moeder:
F in moeder en F in René worden definitief onvindbaar voor elkaar
onmogelijke seksuele verhouding tussen moeder als F en René als F
tegengesteld aan Stollers veel te intieme preoedipale symbiose met F in moeder
die symbiose met F in tante en/of peetmoeder
 - besef: "ik zal moeder nooit vinden" = M als F? ook niet achter de medicijnpotten!!
> "hart krimpt van een plotse kou"
 - besef: moeder zal mij nooit vinden/zien als F
 - moeder weigert altijd MtF transitie onder ogen te zien, koppige vergeetachtigheid
 - blijft René als jongste zoon zien – blijft zijn *dead name* gebruiken
 - weigert fysieke transformatie te zien
maar heeft toch wel zijn verlangen naar MtF transitie 'genoteerd': vraagt op het einde of vader "voor zijn dood nog de operatie van M naar F had ondergaan" 166
vader is inderdaad geen echte M, volledig in greep moeder
 - Stoute uiteindelijk mee verzoend:
"ik moet niet proberen mijn moeder te veranderen, maar ik moet ook niet meewerken aan het mezelf voor haar als F onzichtbaar te maken"

OEDIPAAL EN DE VADER?

even op een rijtje
de *Entwicklungsgeschichte* van de seksuele identiteit

basis: geen geslacht om te beginnen
heeft iets Lacaniaans

- 1ste keer F geworden !!
 - in baarmoeder
 - door hormonenbombardement tegen vleesboom
- 1ste keer M geworden !!
 - in baarmoeder
 - door wegsnijden vleesboom + weer dichtgenaaid worden met resten van vleesboom erin
- 2de keer F geworden !!
 - preoedipaal, voor 3j
 - via opvoeding door tante en peetmoeder
cf. Stollers preoedipale symbiose met F van de 'moeder'?
- 2de keer M ?? mislukt ...
 - vanaf 4j
 - door heropvoeding van moeder
echter te laat om nog van seksuele identiteit te wisselen
 - heropvoeding als M door moeder haalt niets meer uit
 - en ook vader (Oedipuscomplex & castratieangst) kan niet meer tot M identiteit brengen

oedipale vader betekent niets – voor de seksuele identiteit van Stoute

getuige 4 ½ j slangennachtmerries – die aan een losgeslagen Medusakop doen denken 168

- “de slangen kropen uit het plafond en lieten zich met tientallen tegelijk boven op mij vallen en ze glibberden in een enorme kluwen van slangen en alen en lange wurmen over mijn gezicht en mijn hele lijf en ze kropen in mijn mond en kwamen er bij mijn oren weer uit”
- René 4 ½ j mag “tussen vader en moeder in liggen – voor het eerst én het laatst” maar ook “waar het veilig had moeten zijn, bleven de slangen vallen”
 - slangen niet meer in droom – maar droom zet zich verder in Reële = hallucinatie??
 - Indien slangen beperkt tot droom > neurotisch
vermenigvuldiging van penis = geen penis = fallus = castratie
 - slangen hier echter niet beperkt tot droom > psychotisch?
terugkeer verworpen penis in het Reële – als bombardement van vleesbomen
 - vader biedt geen bescherming tegen terugkeer van verworpen penis in Reële
want vader zelf niet voldoende reëel: vader zit volledig in de greep van de moeder:
 - vader afwezig = ten dienste van moeders ‘zwakke gezondheid’
 - “moeder somde ’s avonds de vergrijpen op, en vader schreef ze in zijn zwarte boek dat uitsluitend ‘debet’ kende”
 - “mogelijk schaamde hij zich en wie weet dacht hij op die momenten aan zijn eigen vader die eveneens op bevel van zijn vrouw zijn kroost sloeg” 45
 - vader heeft achteraf dat zwarte boek weggegooid 46
 - “Het grimmig genieten” aan vader opgedragen
 - na dood vader
 - travestie-orgie met kledij van de moeder

LATENTIEPERIODE

Réné wordt een boos jongetje

“machteloze dwarsheid”

- machteloze dwarsheid op het gebied van de taal
 - kan niet spreken als M
 - verliest greep op taal = taalvoorsprong (vroeg spreken) ongedaan gemaakt 286
- machteloze dwarsheid op het gebied van het spiegelbeeld
 - kan zichzelf niet ‘zien’
 - vreemde/rare ogen in het spiegelbeeld 12
 - “ogen die niet in mijn gezicht passen ...
... alsof ik ze tweedehands van een onbekende had overgenomen” (van F of M??)
 - er onbrak een schakel tussen mijn innerlijk en die rare ogen
“ze leken nooit uit te drukken hoe ik mij voelde”
 - “het was net of ze hun eigen gang gingen”
ogen zijn ingenaaide stenen?? – cf.
 - cf. foto cover
staat daar als “een jasje vol ingenaaide stenen”

René wordt een ziek jongetje

- moeder ziek > vader: “ssst moeder ligt op bed”
- R zelf vaak ook ziek of gekwetst in bed
 - “ik speelde dat ik ziek was en nooit meer beter zou worden”
 - Beschadigt zichzelf
valt met hoofd op puntig hekken etc

7/8j besnijdenis = generale repetitie voor de MtF transitie? 32

moeder doet besnijdenis mythische dimensies krijgen

– en zo graakt die achteraf gerelateerd aan latere MtF transitie

- volgens Stoute is moeder duister gebleven over waarom van besnijdenis
 - phimosis?
 - enigma? “niet onmogelijk dat er iets heel anders aan de hand was, een omstandigheid die niet werd uitgelegd omdat het ‘vreemd’ was en met schaamte bedekt moest worden” 32
automutilatie??
- moeder maakte publiek evenement van de ontsluiting van het resultaat van de ‘besnijdenis’
soort wilde ontsluiting van de antieke fallus (waartegenover *pudeur* F)
verband verwijderd op keukentafel staand, voor kinderen uit de buurt
 - wat ziet René zelf?
“wat er van penis was overgebleven, leek op een kleine verschrompelde frikadel”
 - dat is wat in de baarmoeder met vleesboom door hormonen gebeurde
 - dat is wat bij MtF transitie met penis door hormonen zal gebeuren
 - wat zien kinderen uit de buurt = gelijken?
“zelf was ik er nog niet achter gekomen waarvan zij precies getuige waren geweest”
getuige van wiens verlangen?
 - verlangen moeder?? iedereen laten zien dat R piemel heeft en dus jongen is??
 - verlangen Stoute?? Iedereen laten zien dat hij F is?? F met piemel??
 - wat ziet moeder?
dat is eigenlijk de vraag

PUBERTEIT

- 11j machteloos als M in imaginaire strijd met 3j oudere broer Henrik 27
 - broer grijnst: "ik ben groter en sterker"
 - broer later ook schrijver
 - minder bekend, snel weggedeemsterd
 - maar krijgt in bij begin van Stoute's schrijverschap wel imaginaire functie van gelijke-rivaal
- verhouding tot de tijd
 - voor MtF-transitie: geen toekomst als M
> depressief > drugs > crimineel
 - na MtF-transitie: geen verleden als M
 - geen verleden als M
 - "verleden (als M) wordt allengs onwerkelijker" = *unheimlich*
"ik wil kunnen bestaan zonder er een verleden (als M) op na hoeven te houden"
"ik wil geen energie meer verspillen aan dat surrealistische verleden van mij als M"
 - typisch voor trans, binair and queer
trans kan door rabiate *cancelen* van verleden als leugenachtig een speerpunt van *woke* worden
 - construeert verleden als F??
cf. foto 3j

deel II

BEWUSTWORDING VAN DE ZEKERHEID VAN 6 TE ZIJN VIA EEN REEKS VAN ZES REVELATIES

ONTSPORING NA PUBERTEIT ALS M 1968-1976

M+F

- 16j beroepsopleiding als kapper
 - Hoe gekozen?
 - F element daarin – cf. masturberen met ondergoed moeder voor spiegel kaptafel
- 18j drugs & diefstallen
 - als M – zonder toekomst!!
 - maakt zijn naam (Naam-van-de-Vader) waar = stout!

revelaties welke vorm?

- epifanie?? christelijk
- revelaties die tot zekerheid van F zijn leidden worden later vanuit boeddhisme herinterpreteerd
 - Satori
in ruimte waarin het ik niet meer bestaat, treden flitsen van nog ongedroomde waarheden op
 - Boeddhisme eerst via broer – later via lief

REVELATIE 1 (27j) 231

EEN PSYCHOLOGISCHE INTERVENTIE VAN EEN RECHTER

DOET STOUTE BESEFFEN DAT “DE WANHOPIGE POGING OM EEN M ZONDER TOEKOMST TE ZIJN HEM MIJ TOT JUNKIE&DIEF HEEFT GEMAAKT”

confrontatie met De Rechter

- criminele junk > weer eens gearresteerd > confrontatie met rechter
- rechter spreekt als een echte psycholoog:
”Hoe vind je dat nou zelf om naar het huis van bewaring te moeten?”

van waar dat groot effect van die Rechter?

- overdracht op vader?? Ander die dan toch wel bestaat??
Lacan over overdracht van *criminel sur la personne de son juge*
bv. nazi Frank
 - *Machiavel dérisoire, et névrosique*
 - *remords au seul aspect de dignité incarnée dans la figure du juge anglais ‘si élégant’*
- schrik voor M – schrik voor homoseksualiteit ??
alleen maar M in gevangenis ??

effecten van confrontatie met De Rechter eind M zijn

- einde dief+junk zijn = einde M zijn
ervaart soort leegte
 - “sluitbalk weggenomen – er was niets meer om mij heen”
 - leegte = einde M zijn
 - besef dat niet hebben van een toekomst als M van hem een junkie&dief heeft gemaakt
 - cf. later gevoel ‘misbruikt’ te zijn door mannen
omdat hij M was is hij door M “betrokken in zaken waarin ik als F niet zo snel terecht zou zijn gekomen” (drugs/criminaliteit??) 218
- terugkijkend ziet Stoute deze revelatie als noodzakelijke voorwaarde voor latere MtF-transitie

REVELATIE 2 19

EEN ROUTINEVRAAG VAN EEN ONMENSELIJKE PSYCHIATER-PSYCHOANALYTICUS DOET STOUTE BESEFFEN “IK HEB NOOIT EEN TOEKOMST ALS M GEHAD”

eenmaal uit de gevangenis begint Stoute als bezeten te schrijven

- I en S steunpunten voor dat schrijven
 - I steunpunt
 - rivaliteit met 3j oudere broer die ook schrijft
 - 1983 Henrik publiceert debuut “Verschijnselen”
= zeer boeddhistisch geïnspireerd
 - 1984 broers publiceren samen “Teksten voor een oude vriend”
= twee niet eerder gepubliceerde verhalen en gedichten
 - 1986 Henrik publiceert “Afscheid van het voorbereidend leven”
= straathandel&drugs in Afrika
 - S steunpunt
 - briefwisseling met grote literaire voorbeeld Jeroen Brouwers (vanaf 1984)
 - René legt hele intimiteit tov Brouwers bloot
 - Brouwers ook als een soort schrijfcoach, om therapeutisch te schrijven??
- principe van dat schrijven
Stoute tracht zijn verleden van zich af te schrijven – als “het vel van een makreel”

- principe van dat schrijven
Stoute tracht zijn verleden van zich af te schrijven – als “het vel van een makreel”
1 jaar na overlijden Stoute zeer interessante tekst van Brouwers over Stoute (2001 Standaard)
hypothese: Stoute “stroopt via zijn schrijven telkens weer een ander verleden van zich af
“als het vel van een makreel”
we zullen straks zien dat dit beeld van Stoute zelf komt, als ook weer een revelatie)
in elk geval een soort therapeutisch schrijverschap – volgens Brouwers
- Stoute schrijft om te beginnen zijn verleden van junk+dief van zich af
“Op de rug van vuile zwanen” (1982)
- Stoute probeert daarna ook fantasieën over M+F in één worden van zich af te schrijven
 - fantasieën over M+F-zijn – en dus geen fantasieën over F-zijn!!
 - cf. Orlando (Virginia Woolf)
“kosmisch wonder = volledig en pijnloos van geslacht veranderd staat hij naakt voor ons > trompetgeschal: de waarheid: “Hij is een F!!” = F met piemel?
 - “ik ben lesbisch” (ik als M hou van een F zoals een F van een F houdt)
 - “maar misschien ben ik wel een F?”
“kan ik niet met hetzelfde recht een F zijn als ik nu een M ben?”
fantasie M+F-zijn worden vertaalt zich in realiteit als combinatie macho + travestiet
 - M = manifeste macho (was hij altijd al, als junk&dief)
cf. tov Brouwers:
 - identificeert én profileert zich als M
 - “ik voel me duidelijk M”
 - “ik heb geen hekel aan mijn lul”
 - zelfs seksverslaving als M = “tirannie van de pik”
toch wel dubbel: moet daar van of of niet??
 - F = verborgen travestiet
maso fantasie over verhouding als M+F (dienstmeisje) tot domina 24
onduidelijk statuut maso-fantasie tov domina (= F met fallus, dus ook M+F)
- fantasie over M+F-zijn leidt tot obsessief schrijven én masturberen
cf. “Het Grimmige Genieten” 1991
lacaniaanse titel – cf. *surmoi = jouissance obscène et féroce*
poging tot afrekening met masturbatie & geheime travestie – via personage Clemens Piers
 - dubbel probleem CP
 - CP verstaat niet wat het is om “goed in zijn vel te zitten”
 - “vel = oude geleende jas, die én te krap én te wijd zit”
 - “altijd wel een pijntje, virus, teleurstelling, angstaanval, maagzweer”
 - CP ervaart een innerlijk “tekort”
dat niet spiegelbaar en niet formuleerbaar is > “illegaal” tekort!
 - oplossing dubbel probleem CP
 - eerste oplossing: drank/drugs/seks in het milieu
 - nieuwe oplossing: retraite in goor hotelletje – voor travestieorgie
 - cf. ik neem mee ...
 - ... vrouwenkledij = “damesweelde/heerlijkheden” (fetisj nylons, met stippen)
 - ... documentatie over travestie
 - ... kinderherinneringen aan travestie met nylons moeder voor haar kaptafel
 - doel: “morgen zal een M ontdekken wie hij is” = M+F in één
 - “Ik verlang er niet naar een F te zijn” (dus niet alleen F)
 - Imaginaire fantasie:
“M+F die in elkaar passen als een schroef in een moer = mooi!”

- boek krijgt geen publieke aandacht
op dat moment ook *coming out* van veel bekendere Maarten 't Hart als travestiet
 - na 2000 komt 't Hart er niet meer mee naar buiten op verzoek van zijn vrouw
 - vriendin Mensje van Keulen schrijft daarover 'Geheime dame'. 1992
- opgedragen aan pasgestorven vader (1990)
een zeer anoniem figuur

***writer's block* & depressief**

- writer's block
 - fantasieën van M+F worden & praktijk van transvestitisme nemen het volledig over
 - masturberen haalt de overhand op het schrijven??
- uitgeput en depressief
 - "kon niet eens meer bedenken dat ik echt bestond"
 - "permanente rouw" (over geen M maar ook geen F kunnen zijn??)

naar psychiater-psychoanalyticus 19, 43

- blokkeert tov 'onmenselijke' neutraliteit psychiater
 - geen aardige man = analytische praatpaal
"ik hoef u niet te leren kennen, u moet zichzelf leren kennen – zegt u maar!"
 - "ik klapte dicht als de reet van een opiumschuiver"
- maar wel 2de revelatie door pertinente vraag van psychiater
 - vraag: "hoe denkt u dat uw leven er in de toekomst uitziet?"
cf. Lacan ook in presentaties: hoe zie je de toekomst?
 - besef/revelatie van nooit een toekomst gehad te hebben – als M
"ik heb me nooit goed een voorstelling van de toekomst kunnen maken" – als M

REVELATIE 3 21

EEN ONGEKUISTE MAKREEL

DOET STOUTE BESEFFEN DAT HIJ ALS M EEN JAS IS WAARIN OOI STENEN INGENAAID ZIJN
GEWORDEN – MAAR DIE OOK WEER KAN OPENGESNEDEN WORDEN

tijdens periode van rouw (depressie) – als gevolg van *writer's block* en masturbatieverslaving
makreel-revelatie

- normaal koopt Stoute zijn makreel – we zijn in Holland – volledig gekuist
= zonder kop + vel + graten
- maar verdoofd door depressie en *writer's block* koopt Stoute op een goeie dag ongekuiste makreel
terwijl hij zelf de makreel ontdoet van kop+vel+graten, ziet Stoute zich daardoor plots aangekeken
makreel wordt een object, het object van de blik – en die blik verdeelt Stoute
 - Thanatos
de kop van de makreel doet Stoute aan zelfmoord denken
kop kijkt Stoute aan “alsof hij nog laatste keer naar adem hapte, vooraleer met een zucht van
verlichting van zijn lichaam te scheiden”
 - Eros
het vel van de makreel doet Stoute naar wedergeboorte verlangen
“ bezig de makreel uit zijn huid (vel!!) te strippen, kruiste mijn blik de littekens in de holte van
mijn arm (huid van junkie!!) – en dat was het moment waarop ik inzag hoezeer ik ernaar
verlangde nieuw te worden, op te staan in de taal van een toekomstig leven”
 - Littekens in arm = sporen van de dichtgenaaide jas die Stoute als M in fantasma is
 - Als men vel makreel kan afstropen, kan dat ook met dichtgenaaide jas die zijn M lichaam is
dichtgenaaide jas van zijn M lichaam weer laten opensnijden en er de stenen uit laten halen
net zoals hij met de makreel aan het doen is
 - Stoute wil vanaf dan “de vrouw aantrekken (equivoque!!) zoals je een jurk aantrekt” 30
 - verlosserswaan? bij eerste christenen was vis het geheim symbool voor Christus
 - kruis als symbool van Christus was te herkenbaar en dus gevaarlijk
 - gebaseerd op Griekse equivoque
ichthys (vis) als acroniem van *Iesous Christos Theou Yios Soter* (Jezus Christus, zoon
van God, Redder)

REVELATIE 4

VIA EEN ONBEKENDE VROUW 33

EEN BRIEF VAN EEN ONBEKENDE F GEEFT STOUTE EEN STEM ALS F

- Stoute (al bekend schrijver!) krijgt brief van 'een onbekende F'
 - 'onbekende F' stelt hem de vragen die Stoute zichzelf als F zou moeten stellen
 - dat schrijven van die onbekende F geeft Stoute een stem voor het eigen F zijn:
"het ontbrekende (nl F) krijgt een stem"
- Stoute smoorverliefd op onbekende F
 - omdat die hem via haar schrijven een stem als F gaf
 - is dat de latere lief 'Janis>Bo'?? (cf. infra)
- huwelijk met eigen F in vraag

REVELATIE 5 40

IN EEN ZELFGESCHREVEN VERHAAL 'ZIET' STOUTE PLOTS ZICHZELF TERUG ALS HET WELBESPRAAKTE MEISJE DAT HIJ/ZIJ OP 3J WAS

- schrijven van onbekende vrouw > Stoute's writer's block opgeheven??
- niet echt hoogstand literair: soort fantastische sprookjes
 - Stoute als heroïnehoertje
in buurt waar hij nog nooit geweest was
 - Stoute ontmoet een welbespraakt "meisje dat niet bang voor hem is"
– en dat hijzelf blijkt te zijn, als 3jarige: "ik ben jou, het meisje dat je nooit mocht worden"
 - gebaseerd op kinderfoto's en kinderherinnering van zichzelf als meisje
 - met gouden lokken & haarspeld
 - dat zo vroeg zo goed kon spreken
 - maar ook gebaseerd op hallucinatie???
had dat meisje in de afgelopen maanden al vaker gezien

REVELATIES 6

LIEF BO EN DE PSYCHOLOGEN VAN HET GENDERTeam

BRENGEN STOUTE TOT DE IMAGINAIRE 'ACTUALISATIE' VAN ZIJN F-ZIJN

lief Janis/Bo

- wie?
cf. opdracht "Uit een oude jas ...": "voor Janis, "opnieuw en altijd met liefde"²
- wanneer lief leren kennen?
 - lief leren kennen voor MtF- transitie?
 - is Janis de onbekende vrouw van de plotse brief die Stoute stem als F geeft 33??
 - Is Janis het nieuwe lief waarbij hij travestiet mocht zijn (Brouwers)??
 - lief leren kennen tijdens MtF-transitie?
 - 1ste vermelding "mijn lief" pas op het moment dat genderteam oestrogenen weigert:
"mijn lief nam mij in haar armen en in die armen werd ik bemind" 53
altijd zeer pathetisch/melo
 - lief lijkt soms 3de psychologe van het genderteam ...
- lief is belangrijke imaginaire 'steun' (Anlehnung) in Stoute's MtF-transitie

² "Uit een oude jas ..." aan allemaal vrouwen opgedragen

- moeder Elisabeth "in memoriam + 1998
- lief Janis "opnieuw en altijd met liefde"
- dochters Brechje en Laurie
- vriendinnen voor het leven Cathrien en Ares (F?)
- niet zijn ex-vrouw

- lief is belangrijke imaginaire 'steun' (Anlehnung) in Stoute's MtF-transitie
 - lief steekt meteen vinger in de wonde plek van Stoute's beeld van zijn M-zijn als een jas waarin stenen genaaid zitten
"weet jij wel dat je vrouwenogen hebt" 54
 - cf. supra: eigen ogen komen Stoute in spiegelbeeld *unheimlich* over 12
 - "ogen die niet in mijn gezicht passen ...
... alsof ik ze tweedehands van een onbekende had overgenomen" (van F of M??)
 - er onbrak een schakel tussen mijn innerlijk en die rare oge
"ze leken nooit uit te drukken hoe ik mij voelde"
"het was net of ze hun eigen gang gingen"
 - lief zegt meteen: "weet jij wel dat je vrouwenogen hebt" 54
fixeert ahw 'vreemde' ogen als 'vrouwen' ogen – en maakt die zo agalmatisch
 - tegengesteld aan 'vreemde' stenen worden 'vreemde' ogen wel gerecupereerd
lief integreert 'vreemde ogen' in Stoute's lichaamsbeeld als F
 - lief maakt van die ogen misschien zelfs de hoeksteen van Stoute's F zijn??
cf. Brouwers: na MtF-transitie Stoute "hadden ogen andere uitdrukking gekregen"
(had Stoute wel niet meer live gezien na MtF-transitie!!)
 - lief wordt parallel aan Stoute's MtF transitie lesbisch
Brouwers interessante observaties over gekruste evolutie tussen Stoute en lief
 - Stoute
 - verandert seksuele identiteit tijdens MtF-transitie (benadrukt Brouwers)
 - voor: ik ben M die M+F wil zijn (cf. transvestitisme)
 - na: ik ben enkel F, ik ben één en al F
"ik ben nooit M geweest; ik heb ijzersterke imitatie van M neergezet"
 - behoudt seksueel object doorheen MtF-transitie:
 - voor: als M ben ik lesbisch: ik wil een F beminnen zoals een F dat doet
 - na: als F blijf ik gewoon lesbisch
 - lief
 - behoudt seksuele identiteit doorheen Stoute's MtF-transitie:
 - voor: ik ben cis-F ...
 - na: ik blijf cis-F
 - verandert seksueel object tijdens Stoute's MtF-transitie:
 - voor: houdt als theemutserige hetero F (Brouwers) van Stoute als M
 - na: houdt als *butch* lesbo F van Stoute als F
geen groter blijk van liefde dan seksuele oriëntatie voor ander veranderen **hysterie**
is het door dit soort radicale blijk van liefde dat Stoute zijn MtF-transitie kan doen?
 - lief stimuleert Stoute zeer actief tot MtF-transitie
in gender-affirmatieve samenwerking de psychologen van het genderteam = één team
 - lief neemt tov Stoute de no-nonsense stijl van lesbische psychologe Marja over: "gewoon doen, gewoon meteen beginnen met F zijn – en dan zien 'we' wel!"
lief trekt Stoute mee in "tamelijk gênante hysterie" (Brouwers) – cf. 'we' ipv 'je'
 - lief doet Stoute schrijven aan de zich kritisch voordoende psycholoog David
om de nood aan medische transitie duidelijk te maken 71

genderteam

Brouwers vindt dat genderteam én lief Stoute teveel MtF-transitie gesuggereerd hebben
“eindeloze conferenties met het hulpverlenende geteisem in ribfluwelen pakken
met ribfluwelen heren en gemantelpakte vrouwen”

- door wie naar verwezen
psychiater?? nieuw lief??? 35
- dokters = endocrinoloog & chirurg
altijd fantastische positieve overdracht (cf. Lacans *main à la pâte du père*)
– om het even of dokter nu *good* of *bad guy* is – zelfs meer overdracht op *bad guy*
 - goeie dokter
 - motivatie = medelijden/deernis
 - relativeert zelf (kan niet perfect F maken)
 - slechte = *mad doctor* = *charlatans*
 - motivatie = narcisme / revanche
 - grote verwachtingen wekken en lopende band werk
 - notoire voorbeelden
 - Burou (Bourou / Buhru – sic Stoute) in Casablanca
 - John Ronald The Butcher Brown in USA 176
 - Chinees verwisselt geslachtsorganen – maar zonder hersenen te verwisselen 174
 - Dokter in Almodovars « La piel que habito »

- 2 psychologen van het genderteam
 - psychologie speelt sleutelrol in MtF transitie
meer dan de geneeskunde – die enkel graag kunnen demonstreert
 - psychologen werken genderaffirmative
 - principe genderaffirmatie
als M zegt dat hij F is, moet je daar altijd in mee gaan
cf. rechten van de patiënt
 - technieken genderaffirmatie
 - om te beginnen gebeurt genderaffirmatie op manier waarop HRM werknemers hun 'competenties' doet ontwikkelen en dus hun 'Self' doet 'actualiseren'
 - HRM zet werknemer telkens in andere onbekende situatie (flexibiliteit)
om te zien welke *ressources* of nog niet geactualiseerde competenties ze mobiliseren om die nieuwe problemen op te lossen
 - nieuwe oplossing telkens evalueren
 - eerst auto-evaluatie door de werknemer
("wat vond jij nou zelf van de manier waarop je dat hebt aangepakt?")
 - dan confrontatie van die auto-evaluatie met zogenaamd objectieve evaluatie
 - zo groeit de werknemer
zo actualiseert hij, nieuwe situatie per nieuwe situatie, beetje bij beetje, zijn *Self* idem dus voor het realiseren van de F in zichzelf
 - psychologen zetten Stoute telkens als F in andere onbekende situatie (flexibiliteit)
Real Life Test = Grote Levenstest = 2j leven als F = ene uitdaging na de andere
– om Stoute toe te laten zijn F potentiëel te 'actualiseren'
 - permanente auto- én heteroevaluatie
van de manier waarop Stoute zijn F potentiëel actualiseert
 - zo groeit Stoute als F
zo actualiseert zij/hij nieuwe situatie per nieuwe situatie, beetje bij beetje, zijn F zijn
"psychologen hielpen mij mijzelf benoemen" – als F 300
 - opdat M zijn F potentiëel volledig zou actualiseren, moeten gender affirmatie altijd terugvallen op de politie-truc van good cop bad cop
 - *good cop* is psychologe Marja: "goe bezig als F"
 - F – lesbische F!!
identificatiefiguur = met lesbienne (cf. lief) over "mijn eigen lesbisch hart" 89
 - methode = leuke opdrachtjes
 - opdrachtjes in realiteit = soort proevertjes van de *Real Life Test*
 - voorbeelden
 - F kledij in publiek dragen
 - vrienden vragen om nieuwe naam te accepteren
 - doel = oefeningen in 'dapperheid'
 - opdoen positieve ervaringen
meeste mensen kijken immers toch niet op van MtF-transitie
 - wie niet positief staat tov MtF- moet maar mee-veranderen 88
ik ga met niemand in debat over mijn nieuwe naam 188
 - Grote Opdracht onder hypnose:
 - afdalen in kelder = regressie
 - doel = zichzelf vinden = wedergeboorte
ziet boeddhistische monnik > ziet zichzelf met dochtertje in armen
 - *Bad cop* is psycholoog David: "*encore un effort si vous voulez être femme*"

- *Bad cop* is psycholoog David: “*encore un effort si vous voulez être femme*”
 - M – FtM??
 - methode = tegenwerken ogv Biografische Vragenlijst Transseksualiteit
 - “je bent misschien geen F ...
.. want je hebt geen genderdysforie (geen afkeer van M)”
 - “je bent misschien niet realistisch ...
... want je verwacht dat je helemaal als een herboren F zal worden” 301
 - “je bent misschien wel psychotisch ...
... want zo zeker ???
 - wil Stoute geopereerd worden, dan moet hij David eerst bewijzen dat hij voldoende F, voldoende realistisch en voldoende niet psychotisch is moet via Real Life Test = Grote Levenstest = 2 jaar leven als F zonder F te zijn
 - psychologe Marja (+ lief) staan Stoute in Real Life Test bij
 - niet nodig om vooraf in het circuit stiekem gebriefd te worden over antwoorden op Vragenlijst die zeker tot operatie leiden (bv. zittend plassen voor M)
 - psychologen helpen om na 2 j *Real Life Test* te antwoorden op een manier dat operatie wel moet
 - Real Life Test mag natuurlijk niet volledig geslaagd zijn
 - operatie is en blijft het ultieme doel
 - en dus moet er voldoende ‘ontevredenheid’ met het lichaam blijven
“zo lang operatie nog in het verschiet lag, kon ik niet echt tevreden zijn met de staat waarin ik verkeerde” 161

deel III

REEKS TRANSFORMATIES

WAARDOOR STOUTE DE F WORDT DIE HIJ ZEKER IS VAN TE ZIJN

TRANSFORMATIE VAN NAMEN

nieuwe voornamen voor Stoute

- nieuwe voornaam – in 3 tijden
 - **René** = doopnaam als M
 - naam bij geboorte
 - niets over gezegd
 - geen verlangen ouders daarin ondervraagd?? Na al die miskramen en die vleesboom?
 - betekent toch ook al 'herboren' – maar dan M vorm
 - reeks?? namen van zus en broer??
 - broer Henrik
 - zus?
 - **Renée** = intermediaire naam als F
 - tijdens gesprekken met genderteam 70
leuk opdrachtje, onder impuls van psychologe Marja??
 - gewoon brave F versie van M naam
 - standaardjoke nl herboren als F (René was toch ook al 'herboren', maar dan als M)
 - **Renate (Renee)** = definitieve naam als F én schrijver 123
 - “we zaten nog aan het avondeten en plotseling ‘hoorde’ ik mijn nieuwe naam.
Ik sprak hem uit en luisterde. De naam kwam zonder het dreunen van een belastend verleden”
 - ook weer ‘wedergeboren’ (3de keer!!) ... als F (2de keer)
 - verleden, heden en toekomst
 - “ontfermt zich als een moeder over het oude dat voorbij was”
= meenemen geboortenaam als M
 - “spreekt ondubbelzinnig de actualiteit van heden en toekomst (eeuwigheid) aan”
= toekomst als F
 - inlichten families (en later ook vrienden) over nieuwe naam
 - naam eind voor operatie gevonden – maar pas vlak voor operatie ermee naar buiten
1996 geboortekaartje1 “Renate Renee **geen é?** Stoute – roepnaam Renate”
 - moeder doet niet mee!!
 - ook nieuwe voornaam als schrijver
 - cf. “Uit een oude Jas vol Stenen” = Renate
 - oud werk blijft *dead name* René dragen
– maar bij heruitgave uitleg op achterflap

- nieuwe vadersnaam??
 - Stoute maakt dochter diets dat hij het moeilijk vindt als ze hem publiek?? papa noemt 83
 - verliest uiteindelijk wel dochters – dus vader af
 - echte dochter blijft contact houden
maar blijft hem zijn vertrek verwijten, zonder de oorzaken ervan te willen zien 162
“trans betaalt woekerprijzen voor beetje geluk 82: wij ‘moeten’ nu eenmaal zo wanhopig”
 - aangenomen dochter verbreekt elk contact
volgt daarin ex-vrouw van Stoute – die zeer kwaad is

ook nieuwe naam voor imaginaire dubbel van Stoute, lief 127

- heet Janis > in het boek wordt ze Bo genoemd
 - alleen in boek?
 - oorsprong: Bowie-adepte 145 / Boeddhiste 158 ???
- op haar vraag!!
maar voor Stoute zelf logisch, vanuit imaginaire verhouding zoals hogerop geschetst
evolueren volledig parallel (soort alsof identificatie)

MEDISCH BEGELEIDE TRANSITIE VAN HET LICHAAM OPERATIES NA EEN LANG VOORTRAJECT (HORMONEN + *REAL LIFE TEST*)

45 jaar **dus al vrij oud**

vraag

- wat is juist de vraag
 - meisje worden?? 243
 - F worden??
- van de Ene Zekerheid naar de Andere
 - einde van de biologische zekerheid = terreur!! 202
biologie is geen *destin/Schicksal* meer
 - “bekwilde, zogenaamd godgegeven natuur waar je het maar mee moest doen”
 - “waan dat biologisch geslacht onaantastbare werkelijkheid zou zijn” 180
 - nieuwe psychologische zekerheid = psychose?! 182-183
 - Stoute: zekerheid van F te zijn = niet psychotisch!
 1. “zekerheid moet voor anderen raadselachtig en zelfs waanachtig overkomen”
 2. “ieders eenzaamheid = niet kunnen delen van onze diepste innerlijke ervaringen”
 3. “in die omstandigheden moet je ervan kunnen uitgaan dat je niet in een waan verkeert”
 - Lacan: geen twijfel over noodzaak van operatie = psychotisch?
 - definitie transseksualisme
 - niet zekerheid van een F te zijn
 - wel noodzaak van operatie
eis dat Ander=geneeskunde het lichaam in het reële van geslacht doet veranderen
 - paranoia
 - ook zeker van F te zijn
 - door machinatie van Ander, tegen zin subject, dat zich daarmee moet verzoenen
geen eis dat Ander=geneeskunde het lichaam in het reële van geslacht doet veranderen

**operaties van penis verwijderen & borsten bijvullen
omdat hormonen nooit genoeg zijn**

- 1ste tijd = hormonen
 - hormonen tegen de penis
= tegen de fallus=zwelling (*tumescence*)
 - het kwijnen van de erectie
 - geen erecties meer > rustiger 87
 - onverwachte erectie
 - fundamenteel verdriet
 - “verandering te langzaam” 141
 - “M lustbeleving van penis verduistert mijn waarheid = ik ben F” 242
 - opportunistisch gebruik erectie in relatie tot lief 102
 - het restant van de penis (complete on-fallus of *détumescence*)
 - negatieve formulering
 - gekrompen piemel + nutteloze ballen
 - “zaakje hangt er nog aan maar past niet meer bij mij” 227
cf. frikadel na phimosis-operatie
 - positieve formulering
“meidenpiemel” = *female penis* (F niet gedefinieerd door niet hebben penis)
 - ritueel afscheidnemen van de penis 241
 - hormonen voor de borsten
= fallicisering borsten
omgekeerde correlatie met verdwijnen piemel
 - even malcontent over onvoldoende fallisch zwellen=*tumescence* van borsten via hormonen
 - als content over verschrompelen=*détumescence* penis

- 2de tijd = operaties
 - opvullen borsten
extra bijgevoeld want via hormonen nooit voldoende fallisch gezwollen
het punt waarop het voor echte MtF nooit genoeg riskeert te zijn
 - operatie penis
 - teelballen
 - verwijdering hormonaal haast tot niets gereduceerde teelballen
 - na verwijdering worden die rest teelballen ritueel begraven 245, 260
 - penis
 - ritueel afscheid van de penis
 - USA:
 - vooraf niet chemisch gecasteerd ...
 - ... en dus rituele laatste masturbatie = *wringing the turkey's neck*
 - Nederland (België ook??)
 - vooraf chemisch gecasteerd ...
 - ... en dus geen laatste rituele masturbatie – maar persoonlijk ritueel 243
 - hand om vreemde onthaarde balzak
 - zoekt memorabele hoogtepunten van die penis
 - vindt er slechts 1 nl verwekking dochter!! penis = voortplanting
 - “een pik zoals er zovele rondlopen – zal in drukte niet worden gemist”
penis geen signifiant van genot
 - leeghalen van de penis
 - penis niet afgesneden – dus geen ‘freudiaanse castratie’!!
 - penis wel open gesneden en leeggehaald – cf. stenen uit oude jas gehaald
eikel blijft behouden
 - creatie van een neovagina + clitoris – met restanten van penis
 - creatie neovagina
 - openen ruimte van Denonvilliers
ruimte van Denonvilliers = membraan tussen prostaat en blaas
 - lege penis in ruimte van Denonvilliers geplooid (topologie!!)
 - tampon voorlopig in lege penis genaaid om neo-vagina open te houden
Stoute: openen ruimte Denovillers = “positief trauma”
 - “schok die het openen van de ruimte van Denonvillier bij mij teweegbracht”
 - rond die neo-opening groeit Stoute als F: “ik ben in mijn nieuwe jas gegroeid”
 - creatie clitoris
 - vanuit de behouden gebleven eikel
 - voor Stoute is clitoris dé toegang tot het F genot
 - “functionerende clitoris is de kern van de F seksualiteit en lustbeleving”
en dus “een recht voor elke trans-F” 310
 - clitoris is toch behoud M fallische element??

fysieke MtF transitie = verslaving

- link tussen MtF-transitie en verslavingen
Stoute 30 jaar verslaafd aan hasj en marihuana
 - tijdens MtF-transitie stopt Stoute van ene dag op andere met 'verslavingen'
 - stopt met hasj & marihuana 190
"wil transformatie helder beleven"
 - maar stopt ook met travestie & masturbatie 92
 - na MtF-transitie herbeginnen de oude 'verslavingen'
 - in elk geval weer hasj & marihuana 259
 - ook weer travestie & masturbatie??
- wat kunnen we daaruit besluiten
 - misschien is MtF-transitie zelf ook een vorm van verslaving?
cf. inderdaad risico van oneindige MtF-transitie: altijd nog iets bij, iets meer
 - indicatie psychose?
 - psychotici kunnen plots stoppen met een zware verslaving vanuit een zekerheid
zekerheid van waarheid van betekenaar (hier F) > zekerheid van beetje genot uit object
 - neurotici nooit zeker genoeg van iets anders om met verslaving te kunnen stoppen
nooit voldoende zeker van waarheid van betekenaar om daarvoor de zekerheid van het beetje genot uit het object te kunnen opgeven

TRANSFORMATIE VAN HET LICHAAM ALS BASIS VOOR DE IDENTITEIT ALS VROUW

als MtF wordt Stoute pas echt binair

- voor MtF-transitie was Stoute niet binair (cf. Brouwers)
 - voor MtF-transitie was Stoute niet echt binair
wil M+F zijn
 - cf. Orlando (Virginia Woolf) als ideaal
"kosmisch wonder = volledig en pijnloos van geslacht veranderd staat hij naakt voor ons
> trompetgeschal: de waarheid, de waarheid: "**Hij** is een vrouw!!" = F met piemel?
 - Stoute beschouwt zichzelf als travestiet
 - na MtF-transitie ontpopt Stoute zich plots tot een *die hard* binair
zeker van alleen F zijn
 - contrast met Orlando
half en vol pijn van geslacht veranderd, wil Stoute, begeleid door trompetgeschal, de leugen horen roepen: "**Zij** is een vrouw!"
 - Stoute beschouwt zichzelf als een echte F
- "als MtF ben ik een even echte F als de cis-F – maar dan op een andere wijze"
echte F = mens die zich F voelt > 2 soorten echte F
 - cis-F (Stoute gebruikt nog niet cis-F = pas gemunt in 1994)
biologisch als F geboren én voelt zich psychisch ook F
 - MtF = anders-echte-maar-even-echte F
biologisch niet als F geboren maar voelt zich psychisch wel F
 - voelt zich op totaal andere manier F dan de manier waarop cis-F zich F voelt
geen verdere uitleg??
 - maar voelt zich desondanks met 'geheel' van F verbonden 99
delirant idee van 'geheel' van F – zoals bij M??
 - "mijn ervaringen als postoperatieve lesbische F zijn identiek aan die van cis-F"
 - "wij leven, werken en hebben seks als alle andere vrouwen"
 - dé topervaring die met alle echte F gedeeld wordt = gynaecologisch onderzoek
 - "brengt MtF voorgoed in de vrouwengelederen onder" 254
 - geërotiseerd?? zelfs iets obsceens (*jouissance obscène et féroce*) ??
bediscussieerbaar of dat identieke ervaringen zijn
 - enkel bij onopgemerkte *passing*
 - en dan nog vraag of dat dezelfde traumatiserende ervaringen zijn
 - MtF heeft niet hetzelfde traumatisch verleden
 - MtF altijd direct bewust dat "iets mij overkomt omdat ik F ben"
cis-F leert geleidelijk aan, achteraf, dat "al die dingen mij zijn overkomen omdat ik F ben (ik wist toen nog niet dat mij dat overkwam omdat ik F ben)"
 - wat MtF overkomt toch altijd beoordeeld vanuit standpunt van M die F werd
 - vanuit gemeenschappelijke ervaring met de cis-F eist MtF toegang tot *women only* faciliteiten (probleem van zgn *safe spaces*)

passing

hét doel van MtF-transitie is de zgn *passing*

- neologisme *passing*
to pass
 - 1ste betekenis
 - voorbijgaan (verdwijnen, overschrijden, passeren) – in tijd én ruimte van daaruit ook eufemisme voor sterven, heengaan
 - daarvan afgeleid is substantief *passing* = het sterven
 - 2de betekenis
 - slagen, door de beugel kunnen, bekrachtigd worden (van bv wet, kandidaat, gedrag) cf. *pass or fail*
 - daarvan is geen afgeleid substantief *passing*
passing bij MtF is dus een neologisme
 - ermee weg komen als F, slagen als F
 - zonder dat iemand iets merkt, zonder dat ander ziet dat ik vroeger M was
 - zit het voorbijgaande/dodelijke van de 1ste betekenis van *passing* er in?
 - Mort du sujet bij MtF transitie
cf. *dead name* = niet meer mogen spreken over verleden als M
 - bij *passing* staat MtF vaak doodsangsten uit om *ausgefunden* te worden
passing is altijd een beetje sterven

- passing verdeelt de trans-wereld
niet elke trans is into *passing* – *passing* enkel levensbelangrijk bij *old school* MtF
- binaire MtF
klassieke binaire MtF = één en al *passing* = *the fine art of passing*
 - passing is in alle opzichten dubbelzinnig
 - 1ste dubbelzinnigheid van passing
 - MtF zelf zeker van echte F te zijn ...
 - ... maar ook Ander moet zeker zijn dat MtF echte F is
 - triomf als Ander MtF als echte F beschouwt
 - triomf als iemand Stoute spontaan aanspreekt als ‘mevrouw’ 103
 - uiteindelijk geslaagd
“nog nooit kwam iemand mij zeggen: “ik zag meteen dat je trans bent”” 257
 - paniek als Ander MtF niet als echte F beschouwt
 - niet omdat MtF niet voldoende zeker is van F te zijn
als Ander twijfelt aan F zijn van MtF, gaat MtF daar niet zelf aan twijfelen
 - maar als Ander twijfelt aan F zijn van MtF, staat MtF weer helemaal alleen met die zekerheid – het moet dus een gedeelde zekerheid zijn
permanente verwachtingsangst MtF om door Ander op de drempel, schuins achteruitkijkend (anamorfose) als niet echte F ‘ontmaskerd’ te worden 172
 - oppassen voor blijvende stempels van M
 - stem verraadt makkelijkst MtF
Stoute heeft zware M stem houden (Brouwers) 107
 - probleem gevangenistatouage (grote zwarte schorpioen) 111
 - oppassen voor overdrijving van beeld als F = ‘vlag op een modderschuit’
door er teveel als F te willen uitzien riskeert men de M in de verf te zetten
 - cf. “Het Venetiaanse van zijn vermomming dikte het boerse van zijn Vlaamse uiterlijk nog wat aan” (Claus)
 - cf. F die zich sterk schminkt krijgt gevoel dat ze er als een MtF uitziet
 - 2de dubbelzinnigheid van passing
 - *passing* is levensnoodzakelijk 138
 - maar wel enorme Mehrlust van juist op die manier te kunnen overleven
 - passing is kwestie van permanente socialisatie als F
oa. leren om als F te reageren op alledaags seksisme tov F
bv. leren om als F geen oogcontact met M te maken,
want M interpreteert dat meteen als seksuele uitnodiging 258
MtF kan toch niet anders dan daar als M op te reageren?? kunnen die aangeleerde reacties iets anders zijn dan pure hysterie??
 - binaire FtM
passing lijkt minder cruciaal bij binaire FtM, zeker in haar huidige adolescentie vorm
 - klassieke binaire MtF als Stoute tracht volledig in het plaatje van De Vrouw te passen
 - hedendaagse binaire FtM lijkt eerder een nieuwe M te willen creëren = M met F touch
 - non binaire queer
principeel=politiek tegen elke vorm van *passing*
 - zoveel mogelijk afficheren dat ze noch F noch M zijn
 - door dat ‘monstratieve’ krijgt de *queer* vaak iets monsterlijk
– dat dan wel meteen als een nieuwe identiteit wordt geassumeerd (cf. infra)

Stoute identificeert zich niet als *transgender* of *queer*

Stoute is echte binaire MtF – een anders-echte-maar-daarom-niet-minder-echte F en dus identificeert Stoute zich niet als *transgender* of *queer*, hij heeft daar zelfs moeilijkheden mee

- Ik ben geen *transgender* 314, 326
 - Stoute niet zo goed geïnformeerd over transgender nog niet echt populair in 1999 wel “Transgender notities” samen met lief 1996
 - Stoute weerhoudt twee betekenissen term *transgender*
 - parapluterm voor alle *genderbenders*
 - gedeeltelijke geslachtsaanpassing = zowel M als F kenmerken = tussen M en F cf. neologisme ‘mevreer’ 330
- ik ben geen *queer*
 - *queer* identificeert zich niet met F maar met ineengeflanst afvalobject X 297
 - MtF identificeert zich met F
 - M *queer* identificeert zich met ineengeflanst afvalobject = MtX cf. de grote USA-*queers*’90
 - MtX Kate Bornstein identificeertd zich expliciet als *Freak* 94
 - MtX Susan Stryker identificeert zich expliciet als *Monster* 148 – cf. Preciado vandaag!!
 - MtX Riki Anne Wilchins identificeert zich expliciet als *Trash Reject* 266
 - Stoute horreur tov *queer* positie als ineengeflanst afvalobject³ en analyseert hoe *queer* daarin terechtkomt 269-272
 - tijd 1: begint als hevige MtF identificeren zich met F, willen als F erkend worden
 - tijd 2: MtF niet geaccepteerd door militant lesbisch feminisme
 - cf. Greer: MtF = stereotiepe F = “jongenslijf met keiharde tieten vlak onder sleutelbeenderen zonder functionele tepels” 293
 - cf. *Sisterhood* is enkel voor *womyn-born-womyn* = uit F geboren F 312
 - tijd 3: verongelijke reacties = MtX
 - plaatst zichzelf dan maar buiten het ‘geheel’ van cis-F en MtF
 - MtF die zichzelf geen F meer wil noemen – maar een soort MtX
 - tijd 4: identitaire claim
 - maakt van seksuele identiteit een cultureel probleem “not trapped in the wrong body but trapped in the wrong culture”
 - oplossing voor die cultureel bepaalde seksuele identiteit
 - niet via geneeskunde: operatie = onbelangrijk detail 271
 - wel via alliantie van alle seksuele minderheden + andere belangstellenden (ras!) woke = geheel ipv F = geheel (bij MtF)

³ Maar Stoute toch adept van transseksuele *pride* = woede 129

- verzet tegen stereotypering – in cultuur
 - als kermisattractie
 - celluloid trans (film en tv) 193, 286 (oa als psychotische moordenaars of clownesk)
- spijtoptanten = geen echte trans en dus geen recht om in naam van trans te spreken 304
- en ook heel even Joodse vergelijking (cf. wet van Godwin!!)
 - trans/MtF = Joods – cis = nazi 272
 - ontmoeting queer Riki Anne Wilchins (= Jood Wiesenthal) met Janice Raymond (nazi Eichmann)

TRANSFORMATIE VAN DE ANDER SPIRITUALISME/ESOTERISME/BOUDDHISME ALS BASIS VOOR NIEUWE NAAM ALS VROUW

- gedeel met anderen-gelijken
 - broer schrijver Henrik
ook boeddhistisch geïnteresseerd
 - lief Janice/Bo
 - Bo is geïnteresseerd in Boeddhisme 158 – komt haar naam Bo van Boeddisme?
 - Boeddhisme is in elk geval deel van haar support voor MtF transitie van Stoute
- theorie

lezen samen filosofie Boeddhisme
filosofie boeddhisme is soort paradigma van herboren worden
Zonder boeddhistische wedergeboorte geen wedergeboorte als F??

 - bevrijdingsleer Boeddha
jassen/schillen uitdoen – om tot kernpersoon te komen
cf. jas opensnijden en stenen uitkieperen – en zo F ‘hermaken’
 - Westerse versie Boeddhisme van Chögyam Trungpa = **zatte monnik die F lastig viel!!**
- praktijk
 - steun voor eigen ouderschap
adopteren Tibetaans kind **vlucht voor Chinezen** 201
 - steun voor eigen F zijn
worden zelf boeddhisten 210
Stoute ontvangt een symbolische godinnennaam = steun voor zijn F zijn

TRANSFORMATIE VAN HET SCHRIJVERSCHAP EEN VROUWELIJKE PATHETIEK ALS SCHRIJVER = SINTHOOM?

evolutie als schrijver

- wordt schrijver
na einde junkie&dief door interventie rechter + gevangenis
- I en S steunpunten voor dat schrijven
 - I steunpunt
rivaliteit met 3j oudere broer die ook schrijft
 - 1983 Henrik publiceert debuut "Verschijnselen"
= zeer boeddhistisch geïnspireerd
 - 1984 broers publiceren samen "Teksten voor een oude vriend"
= twee niet eerder gepubliceerde verhalen en gedichten
 - 1986 Henrik publiceert "Afscheid van het voorbereidend leven"
= straathandel&drugs in Afrika
 - S steunpunt
briefwisseling met grote literaire voorbeeld Jeroen Brouwers (vanaf 1984)
 - René legt hele intimiteit tov Brouwers bloot
 - Brouwers als soort schrijfcoach??
- niet onverdienstelijk schrijver
 - 'therapeutisch' schrijven. romans
Brouwers
Stoute stroopt via schrijven telkens weer ander verleden van zich af "als het vel van een makreel" = soort therapeutisch schrijverschap
 - Stoute schrijft eerst zijn verleden van junk+dief zijn van zich af
 - Stoute tracht vervolgens ook zijn seksuele fantasieën over M+F in één worden (met travestiepraktijk) van zich af te schrijven
 - dichter 125
oa gedichten in Komrij's Bloemlezing
ontsnapt aan therapeutisch schrijven??
- writer's block
door seksuele fantasieën over M+F in één worden
door masturbatie
- poging tot doorbreking writer's block
 - fantasieverhalen (soort sprookjes)
cf. ontmoeting als heroïnehoer met meisje van 3j
 - militant trans-schrijven
vlak voor de MtF transitie
 - over trans = transvestism én transseksualisme
 - samen met lief "Transgender Notities" + foto's
oa laatste foto met piemel: "afscheid van een meidenpiemel"
"tamelijk gênante hysterie: "zeg lief, wij zijn er klaar voor hè?" "Ik dacht het wel!" (Brouwers)
- getuigenis over eigen MtF parcours = echt schrijver geworden = F schrijver geworden

- getuigenis over eigen MtF parcours = echt schrijver geworden = F schrijver geworden
na MtF transitie – met getuigenis erover: “Uit een oude jas vol stenen. De geboorte van een vrouw”
- groot ‘kwaliteitsverschil’ tussen getuigenissen
 - getuigenis ‘ervaringsdeskundige’
 - vaak Ander die stimuleert om ‘getuigenis’ te schrijven
 - vaak door Ander herschreven (op muziek gezet)
 - geen sinthoom
want sinthoom is bestaand symptoom dat andere vorm aanneemt (niet echt nieuw??)
 - getuigenis van een schrijver
schrijver = iemand die voordien al van literaire ambitie had blijk gegeven
 - schrijft vanuit zichzelf getuigenis
– vaak als opheffing van *writer’s block*
 - komt door getuigenis vaak tot een nieuwe vorm van schrijverschap
– moet eigen stijl forceren om die ervaring te vatten, om “het onzegbare te benoemen” (Rijneveld – “Komijnsplitters” 2022)
 - sinthoom
bestaand symptoom van het therapeutisch schrijven dat andere vorm én functie krijgt
- is Stoute als MtF tot nieuw schrijverschap is gekomen? Een vorm van ‘echt’ F schrijverschap??
cf. manisch-depressieve Melle nieuw soort realisme
- moeilijk hard te maken in het geval van Stoute
Stoute jammer genoeg één jaar na publicatie “Uit een oude jas vol stenen” overleden
 - dus niet verder geschreven
 - geen reflecties over het eventuele nieuwe in zijn manier van schrijven
- hypothese ivm Stoute als ‘nieuwe Schrijver’
 - cf. Brouwers “In haar vrouwengedaante sprak ze dus een wel heel andere taal dan die hij sprak toen hij geslachtelijk nog mannelijk was toegerust.”
 - Stoute als M:
 - “Ik wil schrijven over de ‘onderwereld’, over zwervers, hoeren, leeglopers, ratten en perversen.” + Mazzelfof, René
 - “ik ben travestiet” – “ik ben een M die ook F wil zijn” – “ik wil M+F in één zijn”
 - Stoute als (Mt)F:
 - wenskaart waarop twee gebreide winterwanten met hertjes.
"Fijne, vriendelijke kerst en alle goeds en geluk in 2000. Veel liefs, Renate."
 - “ik ben geen travestiet, ik ben een echte F”
- als M sprak Stoute als M – als F spreekt Stoute als F = psychotisch??
- Ook die stijlwissel in het schrijven?
mijn hypothese: bij MtF Stoute een nieuw soort melo/pathetiek/emotie – als F
 - Het meest storende aan “Uit een oude jas” = het meest eigene van MtF Stoute??
 - checken of vroeger werk ook al zo ‘onbeschaamd vrouwelijk-pathetisch’ is??
 - “Uit een oude jas” volgens Brouwers “nergens pathetisch” !! toch wel, vind ik ...

KORTE GESCHIEDENIS TRANS IN HOLLAND 306ev

- 1965 commissie
operaties voor trans afgeraden
want psychogene stoornis die een waan benadert, men mag welhaast spreken van een mono-symptomatische psychose
- 1968 de Vaal kindearts-endocrinoloog + plastisch chirurg Lamaker
= begint medische hulp
- 1971 Bouman VU Amsterdam
operatie is geen verminking – alhoewel de nood aan verminking niet volledig door operatie wordt weggenomen
- 1972 Gender stichting
 - Voorlichting
 - Onderzoek
 - Organisatie medische hulp
- 1977 operatie is essentieel onderdeel van behandeling trans
- 1985 nieuwe wet juridische geslachtsverandering
 - Voorwaarden
 - Ongehuwd – dus vaak eerst scheiden
 - Zo volledig mogelijk lichamelijk aangepast – dus eerst opereren
 - Niet meer in staat kinderen te vewekken of te baren – dus onvruchtbaar
 - Beperkt tot vermelding van nieuw geslacht – dus oude blijft erop staan, traceerbaar
- 1988 endocrinoloog Gooren prof transseksuologie